

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 5 195 5

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S TV E R T R O U W E L I J KMAANDOVERZICHT no. 5 - 1955I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz. 1
II	De activiteit van de C.P.N. en haar hulporganisaties	" 5
III	Andere stromingen	" 14
IV	Activiteit van Indonesiërs, Chinezen etc.	" 16
V	Agenda	" 17
VI	Overzicht der stakingen in de maand Mei 1955	" 18

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL

De Sovjet-Unie.

De agitatie tegen de Duitse herbewapening verloor, onder de nasleep van Malenkow's terugtrekken als premier, veel van haar élan en overtuigingskracht. De verdragen van Londen en Parijs werden sindsdien vrij vlot door alle betrokken landen aanvaard.

Mogelijk als reactie daarop ging het communisme extra werk maken van het zgn. Appèl van Wenen, een internationale anti-atoom-bomcampagne, die aanvankelijk op het tweede plan was gehouden. Deze petitie moest nu versneld plaats vinden. De U.S.S.R. startte er zelf eerst mee op 1 April j.l.

De politieke verrassingen, die de Sovjet-Unie de wereld bereidde, lagen echter op ander terrein. Zij ontsproten aan de schijnbare onderlinge tegenstrijdigheid der communistische oogmerken.

Enerzijds stelde het communisme zich de laatste maanden, zogenaamd uit plicht tot zelfverdediging, krachtiger dan tevoren te weer tegen de Amerikaanse "machtspolitiek". Het herstelde, zoals bekend, de voorrangspositie van de zware industrie, verhoogde demonstratief de oorlogsuitgaven van het Oostelijk bloc en vormde een verenigd opperbevel voor een soort "tegen-NATO".

Anderzijds heeft het communistische kamp de actie voor vreedzame co-existentie - onder Malenkow al breed ontplooid - grootscheeps voortgezet.

De gehele communistische wereldpers, met het Cominform-weekblad in de eerste gelederen, getuigde opnieuw dat de vredeskrachten de krachten van oorlog en verderf verre de baas zijn.

In deze blijkbaar weloverwogen sfeer van een gematigd communistisch krachtsvertoon en van uitbundige vredespropaganda, opereert de huidige collectieve leiding der Sovjet-Unie met grote soepelheid.

Zij heeft - met de dynamische Chroestjow als (binnenskamers omstreden?) haantje de voorste - reeds thans, in eerste aanloop, meer belangrijke zaken met het buitenland gedaan dan het zogenaamde mildere tussenbewind onder Malenkow's minister-presidentschap zich kon veroorloven.

De jongste, opvallende concessies, aan Oostenrijk en later aan Joegoslavië gedaan, schijnen tekenen van een toegenomen besef van macht en eigenwaarde der Sovjet-Unie.

Onder volledige handhaving van Malenkow's vredesoffensief heeft Moskou niet verzuimd aan het buitenland te laten weten, dat het, aldus doende, niet uit vrees maar uit welgefundeerde kracht handelt.

Het werd Malenkow kennelijk als een grote politieke fout aangerekend, de kapitalistische wereld van die propaganda-waarheid niet tijdig en voldoende te hebben doordrongen.

Moskou en de Vredesbeweging.

Al doet de huidige vreedestactiek van Moskou bijzonder verzoenend aan, zij dient, strategisch gezien, het onverzoenlijke communisme.

De nu weer duidelijker naar voren geschoven communistische wereldvredesbeweging en haar nationale vertakkingen hebben daarom, ook al bedienen zij zich gaarne van ultra-vredelievende argumenten, niets gemeen met een principieel gefundeerd pacifisme.

In diepste wezen huldigt de communistische vredespropagandist zelfs een anti-pacifistisch beginsel, aangezien hij op gezag van Lenin leerstellig heeft vol te houden, dat "rechtvaardige" oorlogen in het bijzonder alle revolutionaire en "nationale bevrijdingsoorlogen" zijn en meer algemeen alle oorlogen, zij aan zij begonnen met de Sovjet-Unie, die "uitsluitend rechtvaardige oorlogen kan voeren".

Het behoeft niet te verbazen, dat nog pas in enige Oost-Duitse uiteraard communistische periodieken resp. voor jongeren en sportbeoefenaars, beschouwingen zijn afgedrukt, waarin de wapenhandel in dienst van het proletariaat wordt verheerlijkt, onder instemming met Lenin's uitspraken betreffende de "rechtvaardige" oorlogen. ("Junge Welt", Oost-Berlijn 25-4-'55; "Neuer Weg", Oost-Berlijn Nr. 6, 1955, opgenomen in "Ost Probleme", het informatieblad voor wereldcommunistische problemen, 3 Mei 1955 7 jrg, Nr. 19)

Dit soort publicaties bevestigt, slechts, dat er zo het een en ander rammelt in de communistische voorlichting t.a.v. het Duitse gevaar en andere problemen.

Desondanks blijft het vraagstuk-Duitsland, alle drogredenen ten spijt, de Russische politiek ten overstaan van het Westen beheersen. De hiervolgende beknopte opsomming van enkele recente feiten kan, wellicht ten overvloede, bevestigen hoe nauw het Duitse probleem verweven is met de interessen van het gehele Europese Continent.

Verharding en ontspanning.

Na de ratificatie van de Parijse Accoorden gingen Moskou en de satellieten te Warschau van 11 Mei tot 14 Mei beraadslagen over het reeds aangekondigde instellen van een verenigd militair commando voor een soort tegenhanger van de Nato. Aan het hoofd daarvan is de Sovjet-maarschalk Konjev benoemd, die men voor een vriend van Chroestjov en voor een rivaal van maarschalk Zhoekow pleegt te houden.

Het Presidium van de Opperste Sovjet kondigde op 7 Mei j.l. bij decreet respectievelijk de nietigverklaring af van de Russische verdragen van bondgenootschap en wederzijdse bijstand met Engeland (26 Mei 1942) en met Frankrijk (10 Dec. 1944), destijds gesloten in de strijd tegen Hitler-Duitsland.

A1

Al deze maatregelen kunnen worden gezien als een samenhang van protesten tegen de wijze waarop de Westerse Geallieerden met de voortaan te bewapenen Bondsrepubliek zullen samenwerken. Moskou acht dit alles een bedreiging van de collectieve Europese veiligheid.

Oostenrijk.

Ondanks al zijn geuite beduchtheden zorgde Rusland eigener beweging ook voor rooskleuriger aspecten.

In ijltempo kreeg Oostenrijk begin Mei j.l. alsnog zijn lang verbeide vredesverdrag, omdat Rusland de zijnerzijds jarenlang gevoerde obstructie plotseling opgaf en het initiatief nam tot het sluiten van dit zgn. Staatsverdrag, dat Oostenrijk een neutrale, soevereine status met beperkte bewapeningsbevoegdheid verschaft. De Westerse Grote Drie gingen daarmee gaarne accoord, echter eerst nadat de vroegere Russische oorlogspartner nog enkele aan Wenen gestelde strafte economische eisen had laten vallen.

Warschau.

Bij het vormen van de "tegen-Nato" te Warschau -zie hiervoren- moest het wel bijzonder opvallen, dat Oost-Duitsland, i.c. de door Moskou als soverein erkende D.D.R., voorlopig niet werd opgenomen in het juist gevormde gemeenschappelijk opperbevel.

De Sowjet-Russische premier, Maarschalk Boelganin, verklaarde -al dan niet politiek reëel- dat dit nieuwe pact met den dag kan worden ontbonden, zodra het Westen alsnog accoord zou willen gaan met een alomvattend Europees veiligheidssysteem (het zgn. plan-Molotow).

Parijse Nato-experts zouden, blijkens persbeschouwingen, van mening zijn, dat de Warschause conferentie (na Oostenrijk) mede een terugtochtmanoeuvre der Sowjets uit Centraal Europa is, waarbij Rusland onder elk beding een politieke ordening zou willen achterlaten, die het gevaar voor een Duitse overheersing zo klein mogelijk maakt.

Moskou-Belgrado.

De verhouding van de Sowjet-Unie tot de satellietstaten heeft temeer een onderwerp van vele gesprekken en van nog talrijker gissingen uitgemaakt, nadat bekend was geworden, dat de hoogste leiders der U.S.S.R. zich naar Belgrado wilden begeven voor het officiëel hervatten van vriendschappelijke betrekkingen met Joegoslavië, in 1948 uit het Cominform gestoten.

Chroestsjow heeft bij aankomst op het vliegveld te Belgrado als leider van de Sowjet-Russische delegatie, alsnog getracht om de ontmoeting het (geforceerde) karakter te geven van een aangelegenheid tussen de communistische partijen van beide landen.

Maarschalk Tito heeft/Chroestsjow's oruuske poging strikt vastgehouden aan het "staatskarakter" van het officiële bezoek.

In zijn toespraak schoof Chroestsjow de schuld van de befaamde breuk tussen het Cominform en Joegoslavië in de schoenen van Beria en Abakoemow. Joegoslavische journalisten begroetten deze beschuldiging-over-het-graf-heen met nauwelijks verholen ironie. Zij vonden haar even absurd als de vroegere aantijgingen van Moskou tegen Tito en zijn medestanders.

Neutralisme.

Mogelijk houdt het bezoek aan Zuid-Slavië, zo demonstratief afgelegd in een periode van neutralistische voorkeur van communistische zijde, mede verband met eventuele initiatieven ten opzichte van Duitsland.

Na het bezoek aan maarschalk Tito zullen de Sowjet-Russische prominenten zich moeten voorbereiden op de komst uit India van president Nehru -voorstander van een neutralistische politieke conceptie- die met zijn naaste medewerkers de vredesbemiddeling in de wereld onvermoeid voortzet (Oost-Azië, Formosa, Z.O. Azië).

Moskou is er nog vóór het einde van de jongste verslagperiode in geslaagd ook onofficieel contact te leggen met Japan, via de Japanse vertegenwoordiger in Londen, ter spoedige hervatting van normale diplomatieke betrekkingen.

Ontwapeningspogingen.

De in Londen en New York gevoerde ontwapeningsbesprekingen duurden voort na een impasse, veroorzaakt door een communistische schending van het geheime karakter van het overleg voor propaganda-doeleinden.

In de laatste dagen van Mei werd nog bekend, dat een binnenkort te houden bespreking van de Grote Vier, gevolgd door een nadere werkconferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken van Amerika, Rusland, Frankrijk en Engeland beraamd is. (Inmiddels is gepubliceerd, dat deze conferentie op 18 Juli in Genève zal beginnen).

HOOFDSTUK II - DE ACTIVITEITEN DER C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

C.P.N.

De Congresbesluiten.

De C.P.N.-leiding is thans begonnen met de popularisering van de congresbesluiten. In De Waarheid werd de resolutie over de organisatie en instructie gepubliceerd. Hierbij viel op, dat in deze publicatie, zulks in afwijking van de tekst welke ten congresse circuleerde, een tijdsduur van 1 maand voor de tijdelijke lidmaatschapskaart is vermeld. Voorts verschenen in De Waarheid enige artikelen ter nadere verklaring van de besluiten van het 17e Congres, terwijl in verschillende gemeenten zgn. informatievergaderingen gehouden werden. In de bedoelde artikelen wordt nog eens alle aandacht opgeëist voor de strijd tegen de Duitse herbewapening. Verder wordt geconstateerd, dat o.m. bij de 1 Mei-viering is gebleken, dat de betekenis van de congres-richtlijnen nog niet ten volle wordt beseft.

Interessant is te zien, hoe de C.P.N.-leiding telkens weer acties weet te verbinden of in elkaar te doen overlopen. Zo heet het, dat nu op initiatief van de Nederlandse Vredesraad de handtekeningencampagne tegen de atoomoorlog is begonnen, het nog noodzakelijker wordt om duidelijk te zien, dat de bescherming van ons land tegen het Duitse militarisme hoofdtaak is.

Het grote gevaar van een atoomoorlog in Europa, aldus De Waarheid, vloeit juist voort uit de herbewapening van de Wehrmacht. Daarom hangt depetitionnementsactie tegen de atoomoorlog onmiddellijk samen met en is voorwaarde voor de strijd tegen de uitvoering van de Parijse accoorden.

Van de eigenlijke uitvoering van de congresbesluiten valt nog niet veel te merken. Hier en daar is een zekere opleving in het bedrijfswerk te constateren. De opdracht aan het partijbestuur om een nieuwe organisatiesecretaris te verkiezen zal wel zijn uitgevoerd. In M.O. no 4 werd reeds vermeld, dat Henk HOEKSTRA voor deze functie favoriet kon worden geacht.

De kabinetscrisis.

Geheel ingepast in de huidige anti-atoomoorlogscampagne heeft het Dagelijks Bestuur der C.P.N. in een verklaring op 18 Mei te kennen gegeven, dat naar zijn mening de diepere oorzaak van de kabinetscrisis en van de tegenstellingen in de regeringscoalitie gelegen is in de verscherping van de internationale toestand. In de eerste plaats in de vergroting van het gevaar van een atoomoorlog, welke door de Duitse herbewapening is opgeroepen.

De C.P.N. stelt zich aldus de verklaring, op het standpunt, dat de bescherming van ons land hiertegen alle andere overwegingen moet overheersen. Zij verlangt daarom de vorming van een nieuw kabinet, dat bereid is om op te treden voor een algemeen verbod van atoomwapens.

De

De communistische kamerfracties wordt geadviseerd, zich bereid te verklaren aan het tot stand komen van zulk een kabinet, eventueel tot aan 1956, mede te werken.

Blijkbaar heeft de C.P.N. de weinig realistische, na de verkiezingen van 1954 door Paul de GROOT geuite gedachte opgegeven, dat het (toen) niet te vroeg was om te denken over een regering, die hoofdzakelijk zou steunen op de P.v.d.A., de V.V.D. en eventueel de C.P.N., zonder katholieken van de richting Romme.

Geldacties.

Belangwekkender dan de communistische bespiegelingen over de oorzaak van de kabinetscrisis is de constatering in de verklaring van het DB, dat met het oog op mogelijke vervroegde verkiezingen het voornameste thans is de geldactie voor de financiering van de verkiezingscampagne snel op te voeren. Zonder een uur te verliezen moeten de in omloop zijnde steunlijsten en ander materiaal gebruikt worden om binnen enkele weken grote bedragen bijeen te brengen.

Van een officiële afsluiting van de actie om per 5 Mei 1955 f. 125.000.- voor De Waarheid bijeen te brengen werd nog niets vernomen, De indruk bestaat, dat deze actie niet zo vlot is verlopen als de C.P.N.-leiding had verwacht.

Mantelorganisaties.

Vredesbeweging.

Eind April 1955 richtte de Nederlandse Vredesraad zich tot het Nederlandse volk met de "klemmende oproep" ook na de aanvaarding van de Duitse herbewapening door de Eerste Kamer, de strijd daartegen voort te zetten.

De campagne contra de Duitse herbewapening is echter nu vrijwel geheel vervangen door de actie tegen de atoombom en de voorbereiding van de Nederlandse deelname aan de internationale bijeenkomst te Helsinki. In verband met de voor de reis naar Finland benodigde gelden heeft de Nederlandse Vredesraad enige malen een vlugschrift verspreid, waarin om een bijdrage voor de Wereldvredesontmoeting werd gevraagd. Van 6 - 16 Mei zou een speciale financiële campagne voor dit doel worden gehouden, doch van enige bijzondere activiteit in die periode is niet gebleken.

De handtekeningen campagne tegen de atoombom verloopt op de bekende vrij trage wijze. Tot op heden zijn niet meer dan circa 40.000 handtekeningen verzameld. De besturen der C.P.N. en de overige mantelorganisaties hebben hun leden opdracht gegeven aan deze campagne actief mede te werken en desnoods in dit kader ook eigen initiatieven te ontplooiën. De Waarheid van 11 Mei j.l. berichtte, dat in Italië reeds 8 Millioen handtekeningen verzameld waren. In Volksdemocratisch China zou men reeds enige honderden millioenen adhaesiebetuigingen ontvangen

ontvangen hebben. De propaganda met deze getallen moet de Nederlandse Vredesstrijders tot grotere activiteit terzake opwekken.

Marcus Bakker legde de betekenis van de handtekeningenactie als volgt uit: Washington stevent aan op een nieuwe oorlog met atoomwapens.

De gewone mensen trachten ze intussen wijs te maken, dat dit alles defensie is. Wat hopen ze daarmee te bereiken? Dat ze de mensen, die voor 90 % de atoombom haten, in slaap sussen. De handtekeningenactie nu plaatst de mensen midden in de werkelijkheid. De Amerikanen zullen de steun van de massa niet krijgen, als de volkeren zich in de massa tegen de voorbereiding van de atoomoorlog keren. Zij zullen be-roofd zijn van hun achterland. (De Waarheid van 25-5-1955).

Teneinde de campagne bredere bekendheid te geven zond de Vredesraad meermalen perscommuniqué's naar de niet-communistische dagbladen. met de nieuwste opgaven van het aantal reeds ingezamelde handtekeningen. Voor zover bekend werd op deze opgaven echter alleen door "De Waarheid" gereageerd.

Jeugd.

Voor de communistische jongeren stond de Meimaand in het teken van het tienjarig bestaan van het A.N.J.V. Reeds in April verschenen in "Jeugd" herdenkingsartikelen van de hand van vooraanstaande A.N.J.V.-ers en oud-A.N.J.V.-ers, waarin gememoreerd werd, dat het Verbond in de oorlogsjaren was ontstaan uit verzet tegen de plannen van de Duitsers. De strijd voor de vrijheid, toen het geestesmerk van de jonge vereniging, zal zijn voorname plaats in het A.N.J.V. ook nu moeten behouden. "Men tracht het thans heersende gevaar te bedekken met gezwollen redevoeringen over de 'taak van het Westen', met gezwijmel over 'verdediging van de Westerse beschaving', zo betoogde Joop Wolff in "Politiek en Cultuur" van Mei 1955, maar "de oorlogspolitiek van de met de Amerikaanse overheersers en Duitse fascistische collaborerende bourgeoisie offert de toekomst van de jeugd en van ons land op aan buitenlandse belangen met een gemak en een egoïsme, dat zijn weerga in de geschiedenis niet vindt."

In dit artikel leverde WOLFF openlijk critiek op de houding van de "Amsterdamse partijleiding", die het A.N.J.V. beschouwt als een "voorhoede"-organisatie. Hij concludeerde dit uit de destijds in de C.P.N. verkondigde mening, dat de jeugdbeweging tijdens de handtekeningenactie tegen de heroprichting van de Wehrmacht haar verenigingsleven, haar clubwerk maar een tijdje moest stopzetten, in plaats van dit werk te erkennen als een middel om juist grotere resultaten te behalen in de campagne. Weliswaar stelde WOLFF, dat deze foutieve mening gehuldigd werd door "verschillende functionarissen in de partij", doch in wezen attaqueerde hij niet minder de hoogste leiders in het Partijbestuur, die in het najaar van 1954 absolute prioriteit gegeven hadden aan de anti-Wehrmachtactie, ook met betrekking tot de activiteit der mantelorganisaties.

Prevaleert in de Partij dus de directe politieke actie, Joop WOLFF daarentegen stelt de ontwikkeling en de groei van het A.N.J.V.

op

op de eerste plaats.

"Om het A.N.J.V. uit te breiden, om het te maken tot een massa-organisatie zullen zij consequent door moeten gaan met het organiseren van het sport-, muziek- en toneelwerk, met het organiseren van al die dingen waarvoor jonge mensen belangstelling hebben en waarin de veelzijdige aspecten van het jeugdleven zich weerspiegelen."

De activiteit van het verbond zal derhalve geconcentreerd moeten worden op de strijd voor de directe belangen van de jeugd en WOLFF ziet de eerste taken van het A.N.J.V. in de strijd tegen de voortwoekerende militarisatie en voor de uitvoering van de industrialisatieplannen, waarvan het uitstel de jeugd in moeilijke omstandigheden plaatst.

In zijn pleidooi voor grotere zelfstandigheid zegt hij voorts: "Het A.N.J.V. dient zijn eigen specifieke campagnes te organiseren. Goede voorbeelden waren: de campagne voor kerstverlof voor alle militairen, actie tegen het liftverbod, campagne voor verbetering van vakopleiding en tegen verhoging van de overnachtingstarieven in de Nederlandse Jeugdherbergen. Dit gebeurt echter nog te incidenteel".

Of WOLFF's opvatting over de taak en de positie van het ANJV ten volle door de partijleiding wordt gedeeld, zal de toekomst moeten leren. In het verleden is van "eigen" (politieke of sociaal economische) activiteit van het A.N.J.V. weinig gebleken.

Dat Joop WOLFF onbetekenende acties als die tegen het liftverbod en voor de verbetering der vakopleiding "goede voorbeelden" noemt, getuigt van de geringe kracht van het communistische jeugdverbond.

Het 10-jarig bestaan van het verbond werd op 1e en 2e Pinksterdag te Amsterdam gevierd met sportwedstrijden en een feestelijke vergadering in het Concertgebouw. Joop WOLFF schetste in enkele woorden de geschiedenis van het A.N.J.V. en de aanwezigen herdachten de gefusilleerde verzetsstrijdster Hannie Schaft. Het A.N.J.V. zal met kracht de grote handtekeningen campagne tegen de atoombom ondersteunen. Onder de gasten was namens de C.P.N. Henk Gortzak aanwezig.

Ook elders in het land waren feestelijke bijeenkomsten aangekondigd, doch de zeer bescheiden activiteit beperkte zich voornamelijk tot de Westelijke provincies.

Wereldjeugdfestival.

De voorbereidingen voor het Wereldjeugdfestival vinden gestadig voortgang. Volgens communistische opgave zouden reeds 600 deelnemers zijn ingeschreven. "Dit aantal", aldus De Waarheid, "waarborgt de grootste Hollandse delegatie, die ooit naar een Wereldjeugdfestival is gezonden".

Zoals bekend zond het A.N.J.V. in 1953 circa 580 deelnemers naar het festival in Boekarest.

Vereniging "Nederland-U.S.S.R."

Op een openbare vergadering van de vereniging "Nederland-USSR" te Schiedam op 6 April j.l. deelde hoofdbestuurder Wim HULST mede, dat het contact tussen Nederland en Rusland groeiende is. Hij constateerde in het algemeen een toenemende belangstelling in Nederland voor Sovjet-Russische aangelegenheden. Als bewijs daarvoor voerde hij o.m. aan, dat meer dan voorheen de medewerking van de vereniging wordt ingeroepen voor vertoning van films op lagere en middelbare scholen.

Reeds eerder is gebleken, dat men in kaderkringen van "NU" de mogelijkheden voor de toekomst optimistisch inziet. Wellicht té optimistisch, want ofschoon "NU" ongetwijfeld de meest succesvolle mantelorganisatie der communisten is, werd toch in de tweede helft van 1954 een aanzienlijk ledenverlies geleden. De oorzaak daarvan is niet met zekerheid bekend. Men mag veronderstellen, dat de belangstelling voor de Sovjet-Unie mede beïnvloed wordt door de buitenlandse politiek van het Kremlin. De heftige propaganda tegen de militaire éénewording van het Westen na Augustus 1954, waarin de Russen krachtig gesteund werden door de communistische organisaties hier te lande, heeft het teruglopen van het ledental van "NU" waarschijnlijk bevorderd. Anderzijds kan de politiek van toenadering, die thans door de Sovjet-Unie ten aanzien van een toekomstige conferentie van "De Grote Vier" wordt gevolgd, er toe bijdragen, dat de Vereniging "Nederland-U.S.S.R." iets van het ledenverlies inloopt. Wim HULST deelde op bovenbedoelde vergadering nog mede, dat gedurende de laatste maanden meer dan 1800 nieuwe leden waren geregistreerd.

Sport en cultuur zijn bij uitstek de middelen, waarmee de communisten telkens weer proberen de aandacht van het publiek voor de verrichtingen van de Sovjet-Unie te trekken. Eind April organiseerde de vereniging een concert van werken van Russische componisten in het Concertgebouw te Amsterdam, alwaar voorzitter Theun de Vries zelfs met trots gewaagde van 2180 nieuwe leden. De Vereniging "Nederland-U.S.S.R." is niet de enige organisatie, die te dien aanzien actief blijft. Indien de onderhandelingen slagen zullen ook in 1955 de nodige films, sport- of culturele gezelschappen van achter het IJzeren Gordijn naar ons land gezonden worden. Reeds zijn een Hongaars en een Bulgaars kunstensemble hier opgetreden, resp. in Maart en in Mei 1955.

N.V.B.

Door het hoofdbestuur van de NVB werd een folder verspreid, waarin de vrouwen van Nederland werden opgeroepen mede te werken aan de totstandkoming van een boek "ter herinnering aan de oorlog en ter waarschuwing". De bedoeling is, dat vrouwen, die deelnemen aan de strijd voor de vrede, elk een bladzijde schrijven in het "boek der Nederlandse vrouwen". Reacties op dit initiatief werden nog niet waargenomen.

In de jongste editie van het NVB-orgaan "Vrouwen voor Vrede en Opbouw" werd een oproep geplaatst voor deelname aan het "Wereldcongres voor Moeders", dat van 7 - 10 Juli 1955 zal plaatsvinden. Het besluit hiertoe werd genomen tijdens de zitting van de Raad der Internationale Democratische Vrouwen Federatie te Genève in Februari 1955. Volgens gegevens uit communistische bron zal het congres te Parijs plaatsvinden. Opgaven betreffende Nederlandse deelneming zijn nog niet bekend. Wel werd bekend, dat aan een landelijk congres voor Moeders, dat van 27 April tot 12 Mei j.l. in Hongarije is gehouden, deelgenomen werd door de Nederlandse gedelegeerden van de N.V.B.: W.J. Sarink-Borkent en W van der Meer-Vos.

Vakbeweging:

Ter gelegenheid van de 1e Mei deed het Wereld Vakverbond een oproep uitgaan aan de arbeiders van de gehele wereld, om een verenigd en onoverwinnelijk front te vormen tegen de voorbereidingen van een atoomoorlog, tegen de herbewapening van West-Duitsland en tegen de oorlogsprovocaties van het Amerikaanse imperialisme in Europa en Azië. De strijd voor betere levensvoorwaarden, voor de democratische rechten en voor een duurzame vrede moesten op de 1e Mei in het middelpunt van de belangstelling staan.

Het E.V.C.-Verbandsbestuur reageerde hierop met een eigen oproep aan de Nederlandse arbeiders om op 1 Mei te demonstreren voor verhoging van het levenspeil, tegen de atoombom en de bewapeningslasten en te protesteren tegen de overheidsmaatregelen t.a.v. de stakers te Amsterdam.

De recente staking te Amsterdam moet voor de arbeiders in andere bedrijven "een spoorslag zijn om eveneens met "grotere kracht voor meer loon te vechten. Daartoe moeten de leden van de E.V.C. en het N.V.V. in de bedrijven met elkaar samenwerken", zo luidt de EVC-oproep.

Op de 1 Mei-bijeenkomst van de C.P.N. te Amsterdam sloot Paul de GROOT zich daarbij aan. Hij bracht hulde aan de overgrote meerderheid van het Amsterdamse politiecorps wegens zijn houding tijdens de staking van het overheidspersoneel. "De agenten zeiden niets en deden niets, maar zij dachten: jullie strijd is ook onze strijd, want wij worden ook met een schijntje naar huis gestuurd", aldus de algemeen secretaris van de C.P.N.

Economische moeilijkheden in de textielindustrie.

De Waarheid van 7-5-1955 wijdde een artikel aan "de

economische moeilijkheden in de Twentse textielindustrie", die zich in verscherpte mate zouden doorzetten.

Reeds enige tijd geleden werd van E.V.C.-zijde in de "Kadergids" opgemerkt, dat de gevolgen van de Amerikaanse oorlogspolitiek op economisch terrein het eerst merkbaar zouden zijn in de textiel-sector. In dit betoog werd gesteld, dat Japan en West-Duitsland op de wereldmarkt een bevoorrechte positie innamen ten gevolge van het Amerikaanse verlangen deze landen zo snel mogelijk tot herbewapening in staat te stellen. De communisten verklaarden, dat de pogingen tot invoering van de werkclassificatie in verschillende textielbedrijven bedoeld waren om de gevolgen van vermindere afzetmogelijkheden op de arbeidersklasse af te wentelen.

De laatste maanden op dit thema voortgaande vermeldde De Waarheid (Twentse editie), dat een aantal bedrijven vergunning had aangevraagd om de arbeiders slechts een halve week te laten werken. De andere helft van de week zouden zij onder de wachtgeldregeling vallen.

Het is duidelijk, dat de C.P.N. in de textielbedrijven gaarne een reeks arbeidsconflicten zou zien uitbreken. De - meestal kleinere - bedrijven, die tot werktijdverkorting zijn overgegaan hebben dit echter zo georganiseerd, dat de werknemers slechts weinig financiële schade lijden.

De stemming in de bedrijven is rustig en voorlopig is de kans gering, dat de communisten er in zouden slagen in deze streek stakingen van enige betekenis uit te lokken. De ATEK (EVC) heeft in Twente door verwaarlozing van het vakbondswerk een zwakke positie.

Brand te Zaandam.

In de nacht van 14 op 15 Mei werd het E.V.C.-kantoor te Zaandam door brand vernield. De totale schade (pand en inboedel) wordt geschat op f. 15.000.- en is slechts gedeeltelijk door verzekering gedekt. De grootste schade leden de bewoners van het perceel, die slechts voor f. 2000.- waren verzekerd.

Men zal trachten zo spoedig mogelijk andere kantoor- en vergaderruimte te verkrijgen.

Activiteit onder de Bouwvakarbeiders.

In de "Kadergids" van 1 Mei j.l. publiceerde Wessel HARTOG een beschouwing over de situatie in het bouwbedrijf in verband met het voorstel om gedurende de zomermaanden van 1955 de werkweek der bouwvakarbeiders met 3 uur te verlengen teneinde de achterstand in te lopen, ontstaan door het langdurige vorstverlet.

De E.V.C. wijst dit voorstel onvoorwaardelijk af. Hartog betoogde, dat er wel andere maatregelen getroffen kunnen worden om de productie van woningen te verhogen. Onder de punten, die zijns inziens veranderd moeten worden noemde hij:

- circa 16000 bouwvakarbeiders zijn werkzaam op de militaire objecten;
- emigratie van bouwvakarbeiders wordt bevorderd;
- slechte loonvoorwaarden voor de jeugd;
- lage basislonen voor de volwassenen;
- slechte verzorging van de bouwvakarbeiders op het werk;

Op 14 Mei j.l. organiseerde de ABWB (EVC) te Amsterdam een landelijke conferentie over lonen en arbeidsvoorwaarden. Het lag in de bedoeling zoveel mogelijk niet in de E.V.C. georganiseerde arbeiders daaraan te doen deelnemen. Ter vergadering kwamen voornamelijk looneisen ter sprake, waarbij betoogd werd, dat men alles in het werk moest stellen om de eenheid tussen ABWB-leden en leden van de NVV-bond voor bouwvakarbeiders (ANB) tot stand te brengen. Op deze wijze zou aan de "reactie" een halt kunnen worden toegevoerd.

Staking te Amsterdam.

Nadat diverse stakingsleiders op last van de justitie te Amsterdam waren gehoord in verband met verdenking van overtreding der artikelen 358 subs. 131 W.v.S. werd in de communistische pers daartegen heftig geprotesteerd.

In verband met het feit, dat de stakingsleiding besloten had gedurende drie weken elke actie op te schorten, teneinde af te wachten of de eisen der stakers in het Georganiseerd Overleg zouden worden besproken, is het in de gemeentebedrijven na medio April vrij rustig gebleven. De communisten bleven niettemin de strijdstemming onder het personeel observeren en zoveel mogelijk stimuleren. In deze periode werd tevens (tevergeefs) getracht adhaesiebetuigingen te verkrijgen van vooraanstaande personen buiten de communistische sfeer. Wel is men er in geslaagd verschillende fellow-travellers te bewegen zitting te nemen in een z.g. "Commissie van Verweer", die tot taak kreeg adhaesie te betuigen met de staking en te protesteren tegen de rancune- en strafmaatregelen. Later publiceerde "De Waarheid" ook namen van niet-communisten, die het gemeentebestuur verzocht hebben de 64 ontslagen gemeentearbeiders weer in dienst te nemen. Medio Mei verspreidde het stakingscomité opnieuw pamfletten met de aankondiging van een openbare vergadering voor het gehele gemeentepersoneel. Deze vergadering heeft echter niet plaats gevonden; alleen het personeel van het Gemeentelijk Vervoer Bedrijf (GVB) kwam bijeen in de nacht van 20 op 21 Mei j.l. Op deze vergadering, waar ± 700 personen aanwezig waren, werd niet tot verdere actie besloten, waarschijnlijk mede omdat de communisten het moment daarvoor niet gunstig achtten.

In deze periode zag ook een brochure van de gezamenlijke

stakingscomité's het licht onder de titel: "De staking van het Amsterdams Overheidspersoneel van 31 Maart t/m 4 April 1955". De netto-opbrengst van deze brochure (af.0.20) is bestemd voor het levensonderhoud van de ontslagen stakers, voor wie tegens nog solidariteitsacties gevoerd worden. Zij ontvangen uit handen van het stakingscomité elke week hun loon. De ontslagen stakers zijn inmiddels tegen het ontslagbesluit bij het Gemeentelijk Scheidsrecht in beroep gekomen.

Het schijnt, dat de communisten voorlopig verdere maatregelen van de overheid en de resultaten van de besprekingen in het Georganiseerd Overleg willen afwachten, alvorens te beslissen over de wijze, waarop men in de toekomst zal handelen.

HOOFDSTUK III - OVERIGE STROMINGEN.

O.V.B.-Congres

Op 23 en 24 April j.l. vond te Rotterdam een huishoudelijk congres plaats van het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties (OVB). Het besprokene behelsde voornamelijk zaken van interorganisatorische aard, welke ten doel hadden de werkwijze van het Verbond te verbeteren en zo mogelijk de invloed daarvan te vergroten,

Ten aanzien van het tactische optreden van het O.V.B. in de dagelijkse strijd voor de belangen der arbeiders, bijv. i.v.m. de instelling van ondernemingsraden e.d., werd besloten in het najaar van 1955 een landelijke conferentie of een buitengewoon congres te beleggen. Gedurende de zomermaanden zou over de daar ter sprake komende onderwerpen tevoren reeds kunnen worden gediscussieerd met behulp van het Verbondsorgaan "Nieuwe Strijd"

De voorzitter van het Verbond, W.Smid, deelde mede, dat het OVB in de afgelopen twee jaren ledenwinst had geboekt op grond van het feit, dat de organisatie, wars van politieke of godsdienstige tendenzen en invloeden, op de bres gestaan had voor de belangen van de arbeidersklasse.

In de algemene congresresolutie werd vastgesteld, dat het OVB in de huidige klassenmaatschappij in Nederland een bijzonder belangrijke positie inneemt. Bij alles wat het doet laat het zich uitsluitend leiden door de vraag wat in het belang van de arbeiders is, met volkomen uitsluiting van de nationale en internationale berekeningen en verantwoordelijkheden van de heersende machten van deze tijd, die niet het arbeidersbelang maar hun eigen machtspositie dienen.

Door de bureaucratistische bovenlaag van de vakbondsleiders is de arbeidersklasse in verwarring gebracht en tot défaitisme vervallen. Het OVB roept daarom de arbeiders in de bedrijven op zich los te maken van hun oude organisaties en met het OVB en de grote massa van ongeorganiseerden hun nieuwe strijdorganisaties op te bouwen op grondslag van de werkelijke arbeiderseenheid.

Volgens commentaar van de zijde van de EVC op het OVB-congres, zou het ledental van het OVB teruggelopen zijn, omdat vele arbeiders de funeste rol van het Verbond gaan inzien.

Met betrekking tot de OVB-bestuurders werd gezegd, dat de EVC "de strijd voor de ontmaskering van hen, die het verraad in hun vaandel hebben geschreven", onvoorwaardelijk zal voortzetten.

Eind April j.l. werd in de Staatsecurant de Koninklijke Goedkeuring van het OVB gepubliceerd (K.B. van 20-4-55), te laat om daarvoor op het congres nog mededeling te kunnen doen.

Zoals bekend werd in 1948 door Toon v.d. BERG de stoot gegeven tot oprichting van het O.V.B., in samenwerking met enige Rotterdamse EVC-kaderleden, die het beleid van het communistisch

georiënteerde E.V.C.-Verbandsbestuur niet langer verkozen te volgen. Gedurende zijn bestaan is het O.V.B. niet in communistisch vaarwater terecht gekomen.

De observatie van het O.V.B. zal dezerzijds in de toekomst minder intensief worden doorgevoerd. Het ligt in de bedoeling slechts de voornaamste stemmingen in het Verbond te blijven bestuderen met uitsluiting van detail-gegevens.

Een circulaire welke de nieuwe gedragslijn dezerzijds nader omschrijft is inmiddels aan alle verbindingen in wier gemeente een afd. van het OVB is gevestigd, toegezonden.

NATIONAAL FRONT.

Nadat de Hoge Raad de cassatieverzoeken van de N.E.S.B.-leiders Mr J.A. WOLTHUIS en P.van TIENEN had verworpen, waarmee een eind gemaakt werd aan het bestaan van de Nationale Europese Sociale Beweging (N.E.S.B.), doken in de pers berichten op omtrent voornemens van deze beide personen, om zich voor de 2e Kamerverkiezingen 1956 kandidaat te stellen.

Los hiervan werd in meerdere dagbladen gemeld dat de bekende WESTERLING lijststaanvoerder zou worden van een te vormen nieuwe groepering, die de naam "Nationaal Front" zou dragen. Op deze lijst zou Mr WOLTHUIS de tweede plaats innemen. Uiteraard zou dit niet te verenigen zijn met het feit dat hij tot 1959 uit de beide kiesrechten is ontzet.

De mede in dit verband genoemde J.FABIUS en W.K.H. FEUILLE-TEAU de BRUYN hebben vrijwel onmiddellijk na de publicatie in de pers elke relatie met bedoelde groepering ontkend.

Volgens "Oud-Wapenbroeders", het orgaan van het Veteranen Legioen Nederland (V.L.N.), heeft Westerling desgevraagd "na enige aarzeling" verklaard, dat hij niet met een lijst zou uitkomen waarop lieden uit N.E.S.B.-kringen zouden voorkomen; hij gaf echter wel toe, door Wolthuis en van Tienen te zijn benaderd.

Voorts zou de voormalige collaborateur J.van WIJK mede een plaats op de kandidatenlijst innemen. Vermoedelijk is hij de geldschietter van "Nationaal Front" of hoe deze groepering in de toekomst zal heten.

HOOFDSTUK IV- ACTIVITEITEN VAN INDONESIERS, CHINEZEN, WEST-INDIERS, ETC.
INDONESIERS.

De communistisch georiënteerde "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) te Amsterdam organiseerde een 1 Mei-bijeenkomst in het onder toezicht van het Indonesische Hoge Commissariaat staande studententehuis in Den Haag. Voorts werden zgn. cyclus-avonden gehouden, waarop bekende Nederlandse communisten het woord voerden.

Een Lebaran-bijeenkomst (einde van de vastenmaand) vond plaats onder leiding van de P.I. op 29 Mei j.l. in het Minerva-paviljoen te Amsterdam. Zowel Westerling als de uit Indonesië vertrokken advocaat Mr Bouman werden in een anti-Nederlands gestemde redevoering ter sprake gebracht.

Chinezen.

De ontvangst in Nederland van Chinese communistische propagandalectuur vond gestaag voortgang, sedert kort ook rechtstreeks uit Hongkong, vanwaar bij voorbeeld enige geheel communistisch georiënteerde "Economic Bulletin's" werden ontvangen, bedoeld ter verspreiding.

Ook "Pegasus" bleef actief en distribueerde reclame-folders onder de Chinezen hier te lande.

De Chinese regering tracht de "overzee-Chinezen" op te wekken tot het zenden van geld aan familieleden in China. In een voor dit doel uitgevaardigd decreet is vastgesteld, dat zulke gelden het eigendom der begunstigten blijven. Ook verzoekt Peking gelden te willen beleggen in Chinese Staatsbedrijven.

Voor het eerst kwam einde Mei j.l. een Chinese communistische delegatie naar Nederland ter bijwoning van het Internationale Congres voor Kustverlichting te Scheveningen (31 Mei - 4 Juni '55).

Er bestaan nog geen definitieve aanwijzingen, dat een Chinees Zaakgelastigde binnenkort in Nederland te verwachten is.

Ambonnezen.

Onder de Ambonnezen heerst toenemende verdeeldheid en onderling wantrouwen. Een bepaalde groepering richt zich nu ook tegen de hoogste R.M.S.-leiders.

Er bestaan plannen voor de oprichting van een Ambonnees "Rode Kruis", dat een onderdeel zal vormen van het R.M.S.-leger.

West-Indiërs.

Behoudens veelvuldige bijeenkomsten van de zgn. culturele vereniging "Wie Eegie Sanie", die meer en meer op scholingsavonden

gaan

gaan lijken, is de politieke activiteit van de hier verblijvende West-Indiërs wat verminderd. Enige vroegere leiders trekken zich - om nog onbekende redenen - terug uit deze activiteiten.

HOOFDSTUK V - AGENDA.

<u>Datum.</u>	<u>Bijeenkomst.</u>	<u>Plaats.</u>	<u>Organisatie.</u>
21 Juni	Jaarlijkse landdag NVB	Montferland	NVB
22-29 Juni	<u>Wereldvredecongres</u>	Helsinki	WVR.
7-10 Juli	Internationaal Congres van Moeders	Parijs	IDVF
10-22 Juli	2e Int.Cursus voor Medische Studenten	O.Berlijn	IUS
31 Juli - 15 Aug.	<u>5e Wereldjeugdfestival</u>	Warschau	WFDJ) IUS)
September	2e Wereldcongres van Doktoren	Londen of Kopenhagen	WCD
21-25 Sept.	2e Int.Conferentie VVI-Voeding.	Sofia	WV
October	<u>4e Congres van de EVC</u>	---	EVC
x October of November	Conferentie van Europese Transport Arbeiders	verm. Wenen	WV
Herfst '55	Intern. Conferentie van Journalisten	verm. Berlijn	IOJ
x Herfst '55	Buitengewoon Congres of Landelijke Conferentie OVB	---	OVB
x Juni '56	Conf. van Europese Vrouwen voor gelijke salariëring	---	WV
1956	Conf. over Internationale samenwerking van studenten	---	IUS.

31-5-55

Hoofdstuk VI - Overzicht der stakingen in de maand Mei 1955, zie blz. 18.

HOOFDSTUK VI.

Stakingen overzicht in
Mei 1955.

V
o
l
g
n
o

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>	
Arb.NV DiamantMy Egn.a.Zee	Algemene actie voor loonsverhoging	ANDB-NVV en St.E- duardus- KAB steu- nen en leiden de actie	actie duurt voort	1
Arb.NV Diamant mij Amsterd.	idem	idem	idem	2
NV Vulca- nus Mach. fabr. Epe	loonconflict	erkende vakorga- nisaties bemiddel- den	geen	3
Visserij bedr. te IJmuiden Katwijk Scheve- ningen en Vlaar- dingen	eis tot loonsverhoging voor het graaien "klaarmaken van de vloot" en verhoging van het garantieloon voor de vissers	CDT-NVV leidde de actie	eisen ge- deeltelijk ingewil- ligd	4
NV G.L. Loos & Co Zuur- stof en App. fa- br. Asd.	ontevredenheid inde- ling ploegen	geen	geen	5

Begin De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

o vori . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter d. 24 uren)
 l ge . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langer)
 g maand . staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

1 12/3

45
45

2 14/3

500-600
500-600

3 -

60 enkele uren

4 -

vanaf 16 Mei stagneerde het graaien; de loggers begonnen per 25/5 uit te varen i.p.w. 23/5-55

5 -

262
32 enkele uren

Stakingen overzicht in
Mei 1955.

V
o
l
g
n
o

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>	
NV Ver- enigde Vlees- vervoer- bedr. Asd.	werkweigering door een chauffeur die zich later weer meldde doch niet te werk werd ge- steld.	geen	ontslag 2 chauffeurs	6

V Begin De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

o . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter d. 24 uren)
o - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langer)
(= staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		

6 -

26

9